

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-644/13-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení:	Střední škola a Základní škola, Havířov-Šumbark, příspěvková organizace
Sídlo:	Školní 2/601, 736 01 Havířov-Šumbark
IČO:	13644297
Identifikátor:	600026337
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Vojtěchem Kolaříkem, ředitelem školy
Zřizovatel:	Moravskoslezský kraj, ul. 28. října 117, 702 18 Ostrava
Místo inspekční činnosti:	Střední škola a Základní škola, Školní 2/601, Havířov-Šumbark, Trnková 280, Bohumín-Pudlov
Termín inspekční činnosti:	23. – 26. duben 2013

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní a střední školou podle příslušných vzdělávacích programů v souladu s § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení souladu a naplňování školních vzdělávacích programu (dále „ŠVP“) střední školy s právními předpisy a Rámcovými vzdělávacími programy pro odborné vzdělávání (dále „RVP OV“) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení souladu a naplňování ŠVP základní školy s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání („RVP ZV“) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení souladu a naplňování ŠVP základní školy speciální s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro základní školu speciální („RVP ZŠS“) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu školní družiny s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Střední škola a Základní škola, Havířov-Šumbark, příspěvková organizace (dále „škola“), vznikla 1. ledna 2012 sloučením Střední školy řemesel a služeb Havířov-Šumbark se Základní školou, Havířov-Město, Mánesova 1. Od 1. září 2012 byla výuka základní školy převedena do areálu v Havířově-Šumbarku. Škola požádala o zápis změny místa poskytovaného vzdělávání ve školském rejstříku, přesto k termínu inspekce nebyla změna provedena. *(Ke změně zápisu místa poskytovaného vzdělávání ve školském rejstříku došlo až 10. května 2013).*

Škola poskytuje komplexní vzdělávání pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), zejména se zdravotním postižením. Právnická osoba sdružuje střední školu („SŠ“, nejvyšší povolený počet žáků - 1110), základní školu („ZŠ“, nejvyšší povolený počet žáků - 300), školní družinu („ŠD“, nejvyšší povolený počet žáků - 14), školní jídelnu („ŠJ“, nejvyšší povolený počet stravovaných - 500) a školní klub („ŠK“, nejvyšší povolený počet žáků - 15). SŠ k termínu inspekční činnosti navštěvovalo 241 žáků (22 % celkové kapacity) v 17 třídách (16 speciálních, 1 běžná). SŠ navštěvuje 178 žáků se SVP, ve 12 tříletých oborech vzdělání s výučním listem, z nichž 4 jsou dobíhající, 29 žáků ve dvouletých oborech vzdělání s výučním listem a 34 žáků v oboru středního vzdělání Praktická škola dvouletá (pro žáky s těžkým zdravotním postižením). Za poslední 3 roky zaznamenal počet žáků SŠ určitý pokles. SŠ má pro výuku k dispozici celkem 19 učeben pro teoretické vyučování, z toho 13 odborných (dvě učebny výpočetní techniky, učebna obchodního provozu, učebna stolničení, odborná učebna laboratorních kuchařských prací), 12 dílen pro praktické vyučování v areálu školy a 51 smluvně zajištěných provozních pracovišť u nejrůznějších firem a podniků v regionu. Součástí zařízení je rovněž sportovní komplex (tělocvična o rozloze 760 m², krytý bazén, posilovna a školní jídelna. Vzdělávání žáků ve střední škole zajišťuje celkem 46 pedagogických pracovníků.

V průběhu inspekční činnosti byla provedena analýza ŠVP s RVP OV u vyjmenovaných oborů vzdělání zakončených středním vzděláním s výučním listem: 36-57-E/01 Malířské a natěračské práce - ŠVP Malířské a natěračské práce, 75-41-E/01 Pečovatelské služby - ŠVP Pečovatelské práce, 65-51-E/02 Práce ve stravování - ŠVP Provoz společného stravování, 66-51-E/01 Prodavačské práce - ŠVP Prodavačské práce, 36-67-E/02 Stavební práce - ŠVP Stavební práce, 65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby - ŠVP Kuchařské práce, 23-51-E/01 Strojírenské práce - ŠVP Zámečnické práce a údržba, 31-9-E/01 Šití oděvů - ŠVP Šití oděvů, 41-52-E/01 Zahradnické práce - ŠVP Zahradnické práce, 36-67-E/01 Zednické práce - ŠVP Zednické práce, 36-64-E/01 Tesařské práce - ŠVP Tesařské práce.

V ZŠ jsou vyučovány tyto obory vzdělání: 79-01-C/01 Základní škola (13 tříd), 79-01-B/01 Základní škola speciální, dobíhající obor vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola (10 tříd). V ZŠ se vyučuje podle ŠVP čj. 499/2007 s motivačním názvem „Škola bez bariér“ platného od 3. 9. 2007, vycházejícího z přílohy RVP ZV upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (LMP), dále podle ŠVP čj. ZŠ Ma 344/2010 s motivačním názvem „Škola bez bariér“ platného od 1. 9. 2010 pro žáky se středně těžkým postižením a pro žáky s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením s více vadami a s poruchami autistického spektra (PAS), který vychází z RVP ZŠS. Pro práci ve ŠD a ve ŠK jsou zpracovány ŠVP. Výchovu a vzdělávání žáků v ZŠ zajišťuje 50 pedagogických pracovníků.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola informuje o vzdělávací nabídce ZŠ zejména prostřednictvím individuálních konzultací s třídními učiteli, internetových stránek, na třídních schůzkách a při akcích pořádaných školou či sdružením rodičů. SŠ informuje dále prostřednictvím webových stránek, vlastních propagačních materiálů, na burzách škol ve Frýdku-Místku a v Třinci, v místním i regionálním tisku a prostřednictvím četných prezentačních akcí, jako je např. výstava „Učeň-středoškolák-vysokoškolák a pedagogika“, při dnech otevřených dveří, návštěvách spádových základních škol, v přehledu škol - „Atlasu školství“. Tyto způsoby informování jsou dostupné všem uchazečům a jejich zákonným zástupcům.

Při přijímání ke vzdělávání do ZŠ si škola neklade žádné požadavky na mobilitu. Z důvodu bezbariérového přístupu může přijímat i žáky s omezenou pohyblivostí. V jednom případě je výuka imobilního žáka realizována přímo v jeho bydlišti. Základní škola ve sledovaném období neodmítla přijetí žádného uchazeče. Při přijímání ke střednímu vzdělávání žáci přijímací zkoušku nekonali. Škola postupuje podle platných právních předpisů a respektuje zásadu rovného přístupu.

Ředitel při naplňování speciálních tříd střední školy pravidelně využívá výjimky zřizovatele o nejvyšším povoleném počtu žáků ve třídě, což u speciálních tříd není vždy vhodné vzhledem ke zdravotnímu postižení žáků.

Prevence školní úrazovosti je zajištěna. Škola poskytuje žákům základní i střední školy informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví (dále „BOZ“) a v rámci možností s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáků vytváří podmínky pro jejich zdravý sociální i fyzický vývoj. Se základními pravidly bezpečného chování jsou žáci ZŠ a SŠ prokazatelně seznamováni a poučováni, což je doloženo v třídních knihách a v dokumentaci, která je součástí třídních knih. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků jsou také součástí školního řádu (dále „ŠŘ“). Všichni žáci a zaměstnanci byli se školním řádem prokazatelně seznámeni. Zákonní zástupci nezletilých žáků byli o jeho vydání a obsahu informováni. K zajištění bezpečnosti žáků a prevenci úrazovosti přispívají také zpracované provozní řády odborných učeben, tělocvičny a dalších výukových prostor. Škola vede knihu úrazů v elektronické i písemné podobě, zvláště pro ZŠ i SŠ. V posledních třech školních letech je evidováno na 100 žáků přibližně 30 úrazů. V evidenci nejsou vedeny úrazy u tzv. samopoškození žáků. Nejčastější příčinou úrazů v ZŠ je, mimo výše uvedeného, neopatrnost žáků v tělesné výchově, u žáků SŠ to je neopatrnost při odborném výcviku. Dohled nad žáky v době přestávek je zajištěn pedagogickými pracovníky. Ve škole zajišťuje oblast BOZ a požární ochrany včetně školení zaměstnanců externí firma.

Ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními jsou identifikováni, evidováni a následně odpovídajícím způsobem vzdělávání žáci se speciálními vzdělávacími potřebami formou skupinové integrace ve speciálních třídách. Základní škola vzdělává i žáky s těžkým zdravotním postižením, ve školním roce 2012/2013 se vyučuje 20 žáků s autismem, jeden se souběžným postižením vadami a 25 žáků se středně těžkým, těžkým nebo hlubokým mentálním postižením. Žáci, kteří nemohou vzhledem ke svému tělesnému nebo smyslovému postižení a dalšímu zdravotnímu oslabení plnit požadavky vzdělávacích programů v plném rozsahu, jsou vzdělávání podle individuálních vzdělávacích plánů (dále „IVP“), v letošním školním roce je jich 63. Ve střední škole převažují žáci s lehkým mentálním postižením, 16 z nich se vzdělává podle IVP. Komplexní péči o potřebné žáky zajišťují dva výchovné poradci, třídní učitelé, vychovatelé a asistenti pedagoga.

Oblast prevence sociálně patologických jevů (dále „SPJ“) koordinují školní metodici prevence, kteří zároveň vykonávají funkce výchovných poradců. Opírají se o zpracovanou

dokumentaci – školní preventivní strategii společnou pro oba druhy škol a minimální preventivní programy zpracované zvláště pro základní a střední školu. K úspěšnému provádění prevence přispívá spolupráce se zákonnými zástupci žáků, nabídka zájmové činnosti a volnočasových aktivit. K příznivému vzdělávacímu klimatu přispívají společné akce žáků a učitelů (projektové dny, ozdravný pobyt) a vydávání školního časopisu „Náhled“. Ve střední škole se v oblasti SPJ pravidelně provádějí šetření, vyhodnocení dotazníků přispívá k úspěšnosti prevence rizikového chování. Partnerská účast školy v evropském projektu Vyšší odborné školy Dakol a Střední školy Dakol, o.p.s., s názvem „Speciální vzdělávání jinak“ vedla k posílení kariérového poradenství, uskutečnil se i pobyt v přírodě zaměřený na prevenci rasismu a xenofobie (účastnilo se 80 žáků).

Základní škola i střední škola zohledňují vnější podmínky, především sociální prostředí, žákům s rizikem neúspěšnosti poskytují individuální pomoc, učitelé mají vypsány konzultační hodiny. V případě žáků se středně těžkým a těžkým mentálním postižením nemusí škola čelit zneužívání návykových látek, záškoláctví a školní neúspěšnosti, jež je nutno řešit pomocí obvyklých postupů u žáků s lehkým mentálním postižením – hlavním problémem v ZŠ je záškoláctví a agresivní chování často související se zdravotním stavem žáků (psychické poruchy). Ve SŠ se řeší i kuřáctví, krádeže, vandalismus a nevhodné chování ve výuce (zvláště v 1. ročnících). Závažnější problémy řeší třídní učitel s výchovnou poradkyní, popř. s vedením školy. Vyučující spolupracují se zákonnými zástupci žáků, orgány sociálně právní ochrany dětí, s Probační a mediační službou, Policií ČR a soudy. Při identifikaci hlubších problémů jsou přijímána opatření vedoucí k nápravě. Školy ukládají kázeňská opatření a klasifikují zhoršenými stupni z chování (až třetina žáků).

Vyučující střední školy zpracovali 11 ŠVP pro 10 vyučovaných oborů středního vzdělání s výučním listem a jeden ŠVP pro obor středního vzdělání Praktická škola dvouletá. Jejich hlavním cílem je poskytnout žákům kvalitní základy všeobecného a odborného vzdělání, především praktického. Očekávané výstupy, zpracované pro konkrétní předměty vyučované v jednotlivých ročnících, jsou reálné a umožňují učitelům vhodně přizpůsobovat učivo podle aktuální situace.

Hodiny disponibilní časové dotace jsou využity v souladu se zaměřením jednotlivých oborů SŠ. Z těchto hodin je posíleno především praktické vyučování (odborný výcvik, odborné činnosti), případně tělesná výchova.

Na 1. stupni ZŠ byly disponibilní hodiny využity převážně k posílení výuky vzdělávacích oblastí: Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace a Člověk a jeho svět. Na 2. stupni je opět posílena oblast Jazyk a jazyková komunikace ve vzdělávacím oboru Řečová výchova a Informační a komunikační technologie.

Praktické vyučování je realizováno v odborných učebnách, dílenských prostorách školy, na odloučeném pracovišti v Bohumíně-Pudlově a na smluvně zajištěných pracovištích fyzických a právnických osob (např. Karimplex – Strojírny, s.r.o., Orlová, KMH Service, s. r. o., Šenov, Profinvestik, s. r. o., Fajromt, s. r. o., Ostrava-Kunčičky, Billa, spol. s r. o., Havířov, Domov seniorů Havířov a mnoho dalších). Činnost probíhá na základě smluv o obsahu, rozsahu a podmínkách praktického vyučování. Při příchodu na pracoviště odborného výcviku a před každým nově začínajícím tématem jsou žáci poučeni o bezpečnosti a ochraně zdraví (dále „BOZ“), což stvrzují prokazatelně svým podpisem ve zhotovené dokumentaci. Za produktivní činnost je žákům stanovena odměna.

Inspekční hospitace v ZŠ byly realizovány ve speciálních třídách se žáky se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, popřípadě se souběžnými vadami a s autismem, v předmětech český jazyk a matematika. Struktura vyučovacích hodin odpovídala mentálním schopnostem žáků. Učitelé ve sledovaných hodinách volili různé organizační

formy a metody práce. Samozřejmostí byl individuální přístup na základě doporučení školského poradenského zařízení a efektivní spolupráce učitelů a asistentek pedagoga. Dílčí pokroky žáků byly podporovány neustálým kladným hodnocením a pozitivní motivací. Důraz byl kladen na vytváření komunikačních dovedností. Vyučující vyžadovali od žáků srozumitelné odpovědi a v rámci možností trvali na komunikaci daného žáka. Prioritou je upevnění základních hygienických, stravovacích a sebeobslužných návyků. Vyučující zařazovali přiměřené formy práce a využívali vhodné pomůcky k usnadnění zvládnutí učiva. V hodinách vládla pozitivní atmosféra, někteří žáci byli aktivní a snaživí. Výuka byla propojená s životními situacemi, učitelé využívali mezipředmětové vztahy. Výkony žáků byly většinou hodnoceny slovně, v několika případech bylo použito klasifikace.

Hospitace v hodině českého jazyka ve 2. ročníku SŠ, obory vzdělání Pečovatelské služby a Strojírenské práce, byly zaměřeny na procvičování mluvnického učiva, texty byly promítány pomocí dataprojektoru; žáci neměli k dispozici učebnice ani jiné učební materiály. Ve třídě 1. ročníku oboru vzdělání Praktická škola vyučující využívala vhodné pomůcky, zaměřila se na základní slohové a čtenářské dovednosti odpovídající zdravotnímu postižení jednotlivých žáků. V ŠVP jsou znaky čtenářské gramotnosti (dále „ČG“) popsány v učebních osnovách českého jazyka. Škola pro oblast ČG postupně vytváří vhodné materiální podmínky, učitelé i žáci mohou využívat školní knihovnu a prostředky ICT.

Hospitace v hodinách matematiky proběhly ve třídě 2. ročníku SŠ, kde se vzdělávali žáci oborů vzdělání Malířské a natěračské práce, Zednické práce a ve třídě 3. ročníku SŠ oborů vzdělání Stravovací a ubytovací služby, Šití oděvů. Matematické úlohy byly zaměřeny na praktické využití v příslušných oborech vzdělávání. V jedné sledované hodině vyučující využila prostředky ICT a žáci používali kalkulátory. Struktura vyučovacích hodin odpovídala mentálním schopnostem žáků. Úroveň znalostí žáků jednotlivých oborů byla rozdílná, učitelé systematicky procvičovali základní numerické operace. Zadávané úkoly a průběžné hodnocení žáků byly většinou motivující, ne vždy se aktivně zapojovali všichni žáci.

Prostřednictvím hospitace v odborném výcviku byly diagnostikovány podmínky realizace vzdělávacího procesu, efektivní využívání vybavení pracoviště, vybavení vhodnými pomůckami, aktivní práce žáků s pomůckami, efektivní používání technických výukových prostředků, používání osobních ochranných pomůcek, dodržování BOZ, prokazatelnost školení k bezpečnosti práce; v zednické dílně, kde žáci prováděli cvičně stavební vazby (běhounová, vazáková, polokřížová); v dřevoobráběcí dílně připravovali výrobu zahradní lavice, v cvičné kuchyni a v jídelně vařili oběd dle technologického postupu a žáci malířsko-natěračských prací připravovali povrchy zárubní k natírání, opravy a broušení stěn před malováním.

Hodnocení úrovně znalostí a dovedností žáků odpovídala stanoveným pravidlům hodnocení výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí zveřejněného ŠŘ. Rezervy existují ve využití vzájemného hodnocení a sebehodnocení, ke kterým nejsou žáci systematicky vedeni. Učitelé ve většině navštívených hodin vedli žáky k rozvíjení komunikačních dovedností, přesto verbální komunikace žáků ve sledované výuce byla celkově jen na průměrné úrovni. Výsledky vzdělávání se projednávají a vyhodnocují ve čtvrtletních cyklech při jednání jednotlivých úseků (TV, OV) a pedagogické rady. V případě nutnosti jsou přijímána opatření ke zlepšení stavu

Ve sledovaném období posledních tří školních let (2009/2010 až 2011/2012) ve SŠ prospělo s vyznamenáním v průměru 10 % žáků, neprospělo 24 % žáků, ostatní prospěli. V závěrečných zkouškách za stejné období prospělo s vyznamenáním 23,9 % žáků, neprospělo 5,43 % a ostatní prospěli. V průměru 33 žákům SŠ byl udělen 2. stupeň

z chování, 69 žákům 3. st. z chování a 23 žákům byla udělena důtka ředitele školy. Škola zaznamenává problémy s neomluvenou absencí. Pochvalu ředitele školy obdrželo v průměru 8 % žáků. Ve školním řádu jsou uvedeny postupy pro řešení zvýšené absence žáků. Vedení školy sleduje uplatnění svých absolventů oborů vzdělání s výučním litem. V posledních třech letech zaznamenali 38 – 44 procent zaměstnaných absolventů.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Posuzované školní vzdělávací programy střední školy jsou zpracovány podle požadavků školského zákona a příslušných rámcových vzdělávacích programů. Nedostatky v souladu rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP a navazujících učebních plánech byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti.

ŠVP zpracovaný pro školní družinu odpovídá právním předpisům, jeho obsah je v souladu s ustanovením § 5 odst. 2 školského zákona.

Údaje v evidenci žáků byly v průběhu inspekční činnosti doplňovány o způsob vzdělávání žáků se SVP. Nedostatky v počtu žáků speciálních tříd zřízených pro žáky s těžkým postižením jsou popsány v protokolu č.j. ČŠIT-854/13-T.

V době inspekční činnosti zajišťovalo vzdělávání žáků v základní škole 30 učitelů s vysokoškolským vzděláním, z nichž 8 nezískalo odbornou kvalifikaci pro daný typ školy, dále 13 asistentů pedagoga a 7 vychovatelů. Dva učitelé a tři asistenti pedagoga se dále vzdělávají k získání příslušné odborné kvalifikace.

Ve střední škole působí 44 učitelů (20 učitelů všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů, 24 učitelů praktického vyučování) a 2 asistenti pedagoga. Jeden z učitelů vzdělává také žáky základní školy. Sedm učitelů všeobecně vzdělávacích předmětů včetně ředitele nesplňuje podmínky odborné kvalifikace, stejně jako čtyři učitelé odborného výcviku. V základní i střední škole pracují metodici ICT a funkci výchovného poradce i metodika prevence vykonává vždy jeden z učitelů příslušné školy (ZŠ, SŠ).

Škola věnuje pozornost dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků, které probíhá plánovitě. Vychází z potřeb a možností školy. Mezi stanovené priority patří studium ke splnění kvalifikačních předpokladů, jazykové vzdělávání, rozšíření odborné kvalifikace (problematika rizikového chování žáků, poruch autistického spektra, hodnocení a sebehodnocení žáků) a studium k výkonu specializačních činností (prevence SPJ).

Vedení školy pomáhá začínajícím pedagogickým pracovníkům přidělením uvádějícího učitele v úvodním roce jejich působení ve škole a dále zvýšenou kontrolní a hospitační činností. V termínu inspekce to je 1 začínající učitelka.

Ředitel školy ukončil studium školského managementu (funkční studium II). Spolupracuje se školskou radou, účastní se jednání, informace jí o škole a umožňuje přístup k dokumentaci.

V dlouhodobém plánu školy na období 2012 až 2015 a koncepci rozvoje střední a základní školy uvádí záměry a cíle rozvoje školy v jednotlivých oblastech.

Škola průběžně provádí autoevaluaci pomocí interních i externích evaluačních nástrojů. Mezi silné stránky školy patří organizace výchovně vzdělávacího procesu, profesionální přístup učitelů, vychovatelů, asistentů pedagoga a dalších zaměstnanců školy k žákům i zákonným zástupcům žáků, kulturní prostředí, stabilní pedagogický sbor a příznivé klima školy. Vybavení školy didaktickými pomůckami, nábytkem pro žáky i zaměstnance patří

mezi slabé stránky školy. U pedagogů lze mezi rizika zařadit i nebezpečí syndromu vyhoření.

Finanční předpoklady školy k zabezpečení ŠVP byly hodnoceny na základě ekonomických a výkonových ukazatelů do roku 2012. V souvislosti se sloučením došlo k navýšení počtu žáků a k významným změnám v personálních a materiálních podmínkách. Škola ve sledovaném období hospodařila zejména s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a neinvestiční účelové dotace na rozvojové programy vyhlášené MŠMT, s finančními prostředky z Evropského sociálního fondu (dále „ESF“), s účelovými dotacemi Statutárního města Havířov (zejména na provoz bazénu, dotace na odměny vedoucím sportovních kroužků, částečnou úhradu nákladů v souvislosti s pořádáním turnajů ve futsale, závodů plavání a soutěží v silovém víceboji „Havířovské ligy středních škol“ aj.), s účelovou dotací Nadačního fondu Tesco (rok 2011 - materiální vybavení školy), s příspěvkem na provoz a účelově určenými dotacemi z rozpočtu zřizovatele a s ostatními zdroji (zejména stravné, úplata za vzdělávání ve školní družině a školním klubu, účelově určené finanční dary dárců, příjmy z produktivní práce žáků aj.). Poskytnuté finanční prostředky státního rozpočtu (průměrně 66 % z celkových ročních neinvestičních výdajů) byly použity především na platy, ostatní platby za provedenou práci, související zákonné odvody, učební pomůcky a základní školní potřeby.

Škola se zapojila do projektů spolufinancovaných z ESF. V roce 2012 čerpala neinvestiční dotace z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost - grant „Rovné příležitosti ve vzdělání v Moravskoslezském kraji“ na projekt „Svět patří i nám“ a na projekt „EU peníze školám“ (SŠ projekt „Kvalitní vzdělávání hendikepovaných“ – ukončení projektu je leden 2014 a ZŠ projekt „Úspěšná škola“ - předpokládané ukončení projektu je únor 2014). Dotace byly využity na zlepšení podmínek pro vzdělávání žáků.

Zřizovatel poskytoval finanční prostředky na provozní výdaje v dostačující míře, jejich podíl byl průměrně 23 % celkových ročních neinvestičních výdajů školy. Škola si určovala dle svých rozpočtových možností finanční priority k zabezpečení realizace ŠVP, koncepční záměry rozvoje školy byly podporovány zřizovatelem.

Investiční činnost byla realizována v celém sledovaném období (technické zhodnocení budov, nákup plynové kotle pro školní jídelnu, softwaru, rekonstrukce elektroinstalace, sociálního zařízení, pořízení projektové dokumentace - úpravy školy související se sloučením se základní školou, výměna oken a dveří, bezbariérové vybavení školy aj.). Ve sledovaném období škola hospodařila s kladným hospodářským výsledkem, využívala možnosti doplňkové činnosti (stravování, krytý bazén) a z jejího výnosu hradila potřeby hlavní činnosti.

Škola účelně využívá dané prostorové i materiální podmínky ke vzdělávání, její vybavení je na standardní úrovni. Bezbariérový přístup do školních budov je zajištěn. Škola v posledních letech zlepšila materiální zázemí pro vzdělávání zejména prostřednictvím projektů financovaných z Evropských sociálních fondů nebo regionálních firem. Změny proběhly v oblasti prostředků ICT, zlepšilo se vybavení pracovišť pro odborný výcvik oborů vzdělání Prodavačské práce a Pečovatelské práce i školních dílen (nové dřevoobráběcí stroje). V ZŠ a SŠ probíhá postupná výměna nábytku (žakovské lavice a židle) za nový, stavitelný. Téměř všechny učebny jsou vybaveny počítači a dataprojektory. Škola pořídila 7 interaktivní tabulí využívaných pro teoretické vzdělávání. Téměř všichni učitelé mají k dispozici stolní nebo přenosné počítače (notebooky). Ve škole je 47 žakovských stanic s připojením k internetu ve 4 počítačových učebnách.

Škola spolupracuje se zákonnými zástupci žáků prostřednictvím školské rady, třídních schůzek, při osobních konzultacích s pedagogickými pracovníky, dále spolupracuje

s Městským úřadem Havířov, Městskou policií, Policií ČR. Součinnost se zřizovatelem hodnotí ředitel jako vstřícnou. Škola dlouhodobě a cíleně podporuje partnerství na všech úrovních. V rámci regionu spolupracuje s téměř šedesáti firmami, které participují v oblasti výchovy a vzdělávání žáků v oborech vzdělání technických, stavebních a dřevařských, gastronomie, obchodu a pečovatelství. Mezi nejvýznamnější partnery střední školy při spolupráci ve výchově a vzdělávání žáků mimo jiné patří: Pizzerie De marco, Havířov Restaurace Sokol, Ostrava Billa 711, Havířov, Billa 827, Ostrava, Hypermarket Tesco, Havířov, Domov seniorů, Havířov, Autocentrum Formule spol. s r. o., Havířov, Autosklo Slezská s.r.o., Moravská Ostrava, Zámečnictví Novák, Havířov, Stolařství Master, Šenov a Volvo a. s. Havířov. Škola organizuje setkání sociálních partnerů, na kterých informuje o svých aktivitách.

Vnitřní kontrolní mechanismy se řídí plánem kontrolní činnosti. Informační a komunikační systém je funkční. Vyučující sledují informace ve sborovně, funguje elektronická pošta, telefonický i osobní kontakt. Úroveň komunikace se zákonnými zástupci žáků odpovídá potřebám školy, vyučující a zákonní zástupci upřednostňují osobní setkání.

Závěry

Škola poskytuje vzdělávání v souladu s platnými učebními dokumenty a v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

K termínu inspekce nebyla provedena změna ve školském rejstříku, místo poskytovaného vzdělávání a školských služeb u základní školy bylo vedeno v ulici Mánesova 1/1102, 736 01 Havířov-Město. Ke změně zápisu místa poskytovaného vzdělávání ve školském rejstříku došlo až 10. května 2013.

Škola při vzdělávání žáků respektuje zásady a cíle školského zákona, zejména rovný přístup ke vzdělání při realizaci ŠVP. Dodržuje stanovená pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

Funkční organizace výuky a metodické dovednosti učitelů podporují rozvoj klíčových kompetencí žáků. Systematická práce vyučujících vede k vytváření pozitivního vzdělávacího klimatu.

Škola vhodně organizuje a zajišťuje bezpečnost žáků a vytváří v rámci možností podmínky pro jejich zdravý vývoj v souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona. Vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní rizika a přispívá k minimálnímu výskytu negativního chování.

ŠVP školní družiny je v souladu s platnými právními předpisy.

Materiální, personální i finanční podmínky školy jsou na standardní úrovni, podporují realizaci ŠVP.

Finanční zdroje, které měla škola ve sledovaném období k dispozici, byly dostatečné k zabezpečení ŠVP.

Škola dodržuje zákonné podmínky při přijímání žáků k základnímu a střednímu vzdělávání. Identifikuje a eviduje žáky se SVP a přijímá účinná opatření pro jejich úspěšný rozvoj. Osobnost žáků je standardně rozvíjena, úroveň výsledků vzdělávání odpovídá požadavkům RVP.

Střední vzdělávání je realizováno podle funkčně zpracovaných ŠVP střední školy, v souladu se školským zákonem i příslušnými RVP OV. Základní vzdělávání

se realizuje podle platného ŠVP základního vzdělávání pro žáky s lehkým mentálním postižením a ŠVP pro žáky se středně těžkým postižením a pro žáky s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením s více vadami a s poruchami autistického spektra. Nedostatky zjištěné pracovníky ČŠI v oblastech školních vzdělávacích programů základní školy byly odstraněny v době inspekční činnosti.

Nedostatky v počtu žáků speciálních tříd zřízených pro žáky s těžkým postižením jsou popsány v protokolu č. j. ČŠIT-854/13-T.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Úplné znění zřizovací listiny ke dni 6. 9. 2012 vydaná na základě usnesení Zastupitelstva Moravskoslezského kraje č. ZL/107/2001 ze dne 10. září 2012, včetně přílohy č. 1.
2. Výpis správního řízení k č. j. 15818/2013, ze dne 26. 2. 2013.
3. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu změny v údajích o právnické osobě č. j. MŠMT-25199/2012 -25, ze dne 17. 8. 2012, s účinností od 1. 9. 2012 (zápis oborů vzdělání podle Klasifikace kmenových oborů vzdělání a Rámcové vzdělávací programy Zedník, kamnář, zednické práce, stavební práce).
4. Směrnice k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků ve škole, ze dne 2. 9. 2012.
5. Seznam pracovišť praktického vyučování ve školním roce 2012/2013.
6. Tematický plán pro 1. ročník oboru vzdělání 23-51-E/01 Strojírenské práce se zaměřením pro automontážní práce.
7. Smlouva o zajištění praktické výuky žáků, uzavřená na školní rok 2012/2013 s příslušnou firmou, podle §§ 12 a 13 vyhlášky č. 13/2005 Sb., včetně příloh (jako vzor).
8. Plán střednědobého rozvoje základní školy, ze dne 31. 8. 2012.
9. Výroční zpráva o činnosti školy školní rok 2011/2012 (září/2011-prosinec/2011), ze dne 10. 1. 2012, projednána a schválena školskou radou dne 10. 1. 2012.
10. Výroční zpráva o činnosti školy školní rok 2009/2010, projednána a schválena školskou radou dne 4. 11. 2009.
11. Zpráva o činnosti Základní školy, Havířov-Město, Mánesova 1, příspěvková organizace za rok 2010, bez data.
12. Výkaz o základní škole M 3 podle stavu k 30. 9. 2012, odeslán dne 15. 10. 2012.
13. Výkaz o základní škole M 3a podle stavu k 31. 3. 2012, odeslán dne 27. 4. 2012.
14. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2011, odeslán dne 5. 10. 2011.
15. Výkaz o základní škole M 3 podle stavu k 30. 9. 2011, odeslán dne 11. 10. 2011.
16. Výkaz o základní škole M 3a podle stavu k 31. 3. 2011, odeslán dne 20. 4. 2011.
17. Výkaz o přípravné třídě základní školy a o přípravném stupni základní školy speciální podle stavu k 30. 9. 2011, odesláno dne 24. 10. 2011.
18. Výkaz o zahájení povinné školní docházky v základní škole podle stavu k 28. 2. 2011, odesláno dne 21. 2. 2011.
19. Výkaz o základní škole M 3 podle stavu k 30. 9. 2010, odeslán dne 29. 10. 2010.
20. Výkaz o základní škole M 3a podle stavu k 31. 3. 2010, odeslán dne 15. 5. 2010.
21. Výkaz M 8 o střední škole podle stavu k 30. 9. 2012, ze dne 18. 10. 2012.

22. Výkaz M 8 o střední škole podle stavu k 30. 9. 2011, ze dne 12. 10. 2011.
23. Výkaz M 8 o střední škole podle stavu k 30. 9. 2010, ze dne 15. 10. 2010.
24. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2010, odeslán dne 15. 10. 2010.
25. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2011, odeslán dne 4. 10. 2011.
26. Třídní knihy všech tříd základní školy, pro školní rok 2012/2013.
27. Třídní výkazy všech tříd základní školy, pro školní rok 2012/2013.
28. Katalogové složky žáka/žákyně základní školy, pro školní rok 2012/2013.
29. Kniha úrazů základní školy vedená pro školní rok 2012/2013, 2011/2012, 2010/2011.
30. Kniha úrazů střední školy vedená v elektronické podobě, pro školní rok 2012/2013, 2011/2012, 2010/2011.
31. Kniha úrazů střední školy vedená od 16. 10. 2009 (v papírové podobě).
32. Sešit o samo-poškozování žáků.
33. Školská rada – zápisy z jednání školské rady, za školní roky 2012/2013, 2011/2012, 2010/2011.
34. Školní vzdělávací program - Školní vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální „Škola bez bariér“, čj. ZŠ Ma 344/2010, s platností od 1. 9. 2010, včetně přílohy – změny v ŠVP, ze dne 13. 3. 2013.
35. Školní vzdělávací program - Školní vzdělávací program základního vzdělávání pro žáky s lehkým mentálním postižením „Škola bez bariér“, čj. 499/2007, s platností od 3. 9. 2007, včetně přílohy – změny v ŠVP, ze dne 1. 1. 2012.
36. Vzdělávací program školního klubu, s platností od 1. 9. 2011, včetně přílohy – změny Školního vzdělávacího programu pro Školní klub, ze dne 1. 1. 2012.
37. Vzdělávací program školní družiny, s platností od 1. 1. 2013.
38. Školní vzdělávací program Praktická škola, kód a název 78-62-C/02 Praktická škola dvouletá, s platností od 1. 9. 2011.
39. Školní vzdělávací program Zahradnické práce, kód a název 41-52-E/01 Zahradnické práce, s platností od 1. 9. 2010.
40. Školní vzdělávací program Šití oděvů, kód a název 31-59-E/01 Šití oděvů, s platností od 1. 9. 2010.
41. Školní vzdělávací program Zámečnické práce a údržba, kód a název 23-51-E/01 Strojírenské práce, s platností od 1. 9. 2011.
42. Školní vzdělávací program Pečovatelské práce, kód a název 75-41-E/01 Pečovatelské služby, s platností od 1. 9. 2011.
43. Školní vzdělávací program Zednické práce, kód a název 36-67-E/01 Zednické práce, s platností od 1. 9. 2011
44. Školní vzdělávací program Kuchařské práce, kód a název 65-51-E/01 Stravovací a ubytovací služby, s platností od 1. 9. 2010.
45. Školní vzdělávací program Malířské a natěračské práce, kód a název 36-57-E/01 Malířské a natěračské práce, s platností od 1. 9. 2011.
46. Školní vzdělávací program Automontážní práce, kód a název 23-51-E/01 Strojírenské práce, s platností od 1. 9. 2011.
47. Školní vzdělávací program Provoz společného stravování, kód a název 65-51-E/02 Práce ve stravování, s platností od 1. 9. 2010.

48. Školní vzdělávací program Stavební práce, kód a název 36-67-E/02 Stavební práce, s platností od 1. 9. 2012
49. Školní vzdělávací program Prodavačské práce, kód a název 66-51-E/01 Prodavačské práce, s platností od 1. 9. 2010.
50. Žádost o zápis změn ve školském rejstříku z důvodu změny sídla základní školy ze dne 24. 1. 2013.
51. Koncepce rozvoje Střední školy a Základní školy, Havířov-Šumbark, příspěvková organizace ze dne 19. 3. 2012.
52. Dlouhodobý plán školy na období od 1. 1.2012 do 31. 12. 2015.
53. Plán vzdělávání pedagogických pracovníků střední školy ve školním roce 2012/2013.
54. Analýza zaměstnanosti absolventů střední školy ze dne 4. 9. 2012.
55. Minimální preventivní program pro SŠ ve školním roce 2012/2013 ze dne 3. 9. 2012.
56. Souhrnná dokumentace k práci výchovných poradců a školních metodiků prevence ve školním roce 2011/2012 a 2012/2013.
57. Personální dokumentace pedagogických pracovníků základní a střední školy – doklady o dosaženém vzdělání, k termínu inspekce.
58. Školská rada (souhrnná dokumentace včetně zápisů z jednání školské rady).
59. Metodický pokyn ke slovnímu hodnocení žáků základní školy speciální, bez data.
60. Rozvrhy hodin pro základní a střední školu, ke dni inspekční činnosti.
61. Tematické plány 1. – 9. ročník základní školy, s platností od 1. 9. 2010.
62. Tematické plány – ŠVP pro obor vzdělání základní školy speciální pro žáky se středně těžkým mentálním postižením, Škola bez bariér pro 1. – 10. ročník.
63. Tematické plány – ŠVP pro obor vzdělání základní školy speciální pro žáky s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami, ŠVP Škola bez bariér, 1. – 10. ročník.
64. Školní řád, ze dne 3. 9. 2012, včetně příloh č. 1. – 10.
65. Vnitřní řád školní družiny, ze dne 3. 9. 2012.
66. Plán kontrolní činnosti základní školy, ze dne 30. 8. 2012.
67. Roční plán EVVO školní rok 2012/2013, ze dne 12. 9. 2012.
68. Plán vzdělávání pedagogických pracovníků střední školy ve školním roce 2012/2013, bez data.
69. Plán práce výchovné poradkyně pro základní školu na školní rok 2012/2013, ze dne 3. 9. 2012.
70. Systém včasné intervence, za školní rok 2010/2011, 2011/2012, 2012/2013.
71. Záznamy o práci metodických orgánů školy (plán práce, zápisy), za školní rok 2011/2012, 2012/2013.
72. Školní preventivní strategie na období 2012 - 2017, ze dne 3. 9. 2012.
73. Minimální preventivní program pro základní školu ve školním roce 2012/2013, ze dne 3. 9. 2012.
74. Pedagogická rada - Zápisy z pedagogických rad základní školy, školní rok 2012/2013, 2011/2012, 2010/2011, ke dni inspekční činnosti.
75. Pedagogická rada - Zápisy z pedagogických rad střední školy, školní rok 2012/2013, 2011/2012, 2010/2011, ke dni inspekční činnosti.

76. Pracovní porady – Zápisy z pracovních porad střední školy, školní rok 2012/2013, 2011/2012, ke dni inspekční činnosti.
77. Zápisy z porady učitelů střední školy, školní rok 2012/2013, ke dni inspekční činnosti
78. Zápisy z porad vedoucích učitelů odborného výcviku – střední škola, školní rok 2012/2013, 2011/2012, 2010/2011, ke dni inspekční činnosti.
79. Smlouva o zajištění praktické výuky žáků, uzavřená na školní rok 2012/2013 s příslušnou firmou, podle §§ 12 a 13 vyhl. č. 13/2005 Sb., včetně příloh: Údaje z veřejné části. Živnostenského listu. Protokol o předání žáka. Zápis z kolaudace pracovišť žáků. Jmenovací dekret instruktora. Záznam o provedení poučení instruktora žáků.
80. Plán kontrolní činnosti, ze dne 30. 8. 2012.
81. Plán střednědobého rozvoje základní školy, ze dne 3. 8. 2012.
82. Osnova poučení žáků o bezpečnosti, ze dne 1. 1. 2012 (1+9 stránek)
83. Přípisy Krajského úřadu Moravskoslezského kraje: Sdělení závazných ukazatelů na rok 2010 č. j. MSK 208155/2010 ze dne 16. 12. 2010, na rok 2011 č. j. MSK 210490/2011 ze dne 15. 12. 2011 a na rok 2012 č. j. MSK 167393/2012 ze dne 20. 12. 2012.
84. Účetní závěrky příspěvkových organizací za období 12/2010, 12/2011 a 12/2012.
85. Přílohy č. 1. Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2010 ze dne 20. 1. 2011, v roce 2011 ze dne 20. 1. 2012 a v roce 2012 ze dne 23. 1. 2013.
86. Výroční zprávy o hospodaření školy za rok 2010, 2011 a 2012.
87. Harmonogram pedagogické činnosti pro školní rok 2012/2013 – základní škola.
88. Harmonogram pedagogické činnosti pro školní rok 2012/2013 – střední škola.

Poučení

Podle ustanovení § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava 2, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.t@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Moravskoslezském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Ostravě dne 24. 05. 2013

(razítko)

Mgr. Richard Vilášek, školní inspektor

Mgr. Richard Vilášek, v. r.

Ing. Hana Mařarová, školní inspektorka

Ing. Hana Mařarová, v. r.

Mgr. Jiří Slepíčka, školní inspektor

Mgr. Jiří Slepíčka, v. r.

PhDr. Hana Slaná, školní inspektorka

PhDr. Hana Slaná, v. r.

Mgr. Vladislav Vančura, školní inspektor

Mgr. Vladislav Vančura, v. r.

Bc. Bedřiška Starzewska, kontrolní pracovnice

Bc. Bedřiška Starzewska, v. r.

Mgr. Ludmila Mücková, přizvaná osoba

Mgr. Ludmila Mücková, v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Havířově dne 27. 5. 2013

(razítko)

Mgr. Vojtěch Kolařík, ředitel

Mgr. Vojtěch Kolařík, v. r.

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.